

Per un Pacte Social de l'aigua a Terrassa 2023

“L'aigua és un dret humà i és un recurs essencial. No pot ser que estigui en mans d'uns accionistes”, diu a *Línia Vallès* el coordinador de l'Associació de Municipis i Entitats per l'Aigua Pública (AMAP), Lluís Basteiro.

El febrer de l'any 2013 es va crear la Taula de l'Aigua de Terrassa com un embrió d'un moviment social ciutadà més ampli, que va aconseguir recuperar la gestió pública de l'aigua a la nostra ciutat després de més de 75 anys de gestió privada controlada inicialment per Mina, Aigües de Terrassa i posteriorment absorbida per la multinacional Agbar (Aigües de Barcelona).

Hem de posar en valor el suport final dels nostres polítics aconseguit de 20 regidors i regidores del total de 27 del **Ple Municipal del 7 de setembre del 2017**, PSC (9), Terrassa en Comú (6), ERC-MÉS(4) i CUP (1)), l'abstenció de del PDCAT (3), i els vots en contra de Ciutadans (3) i del Partit Popular (1), que van fer possible remunicipalitzar aquest servei.

Des del 9 de desembre el 2018 tenim una Empresa Pública Local Taigua que es la responsable de gestionar eficientment aquest servei d'abastament d'aigua potable a la nostra ciutat, que compta amb la participació activa de la ciutadania organitzada de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT).

La nova etapa de gestió pública ha demostrat que es poden fer millors les coses si és fa de forma directa per part de l'Ajuntament que sempre és el titular del servei, tal com es reconeix en **els articles 85 i 86 de la Llei Reguladora de les Bases de Régim Locals en que servei d'abastament d'aigua és una competència pròpia del municipi, d'acord amb el decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril (TRLMRL)**.

Durant aquests 4 anys de gestió pública de l'EPEL Taigua s'ha posat llum a la falta de transparència de Mina-Agbar, identificant les carències d'inversió en les infraestructures del servei fruit d'una gestió privada molt deficient de MINA-AGBAR exercida durant més de 75 anys. Motiu pel qual resulta indispensable planificar i aprovar una inversió a 30 anys d'uns 165 milions d'euros, per afrontar amb eficàcia i solvència la gestió del cicle integral de l'aigua, invertint de mitjana uns 5 milions/any.

En aquest 4 anys de gestió pública de Taigua s'han pogut generar uns beneficis nets de 13 M€ (3,25 M€/any), que s'estan destinant en la seva totalitat a inversions de la xarxa d'abastament. La gestió privada de Mina-Agbar posava per davant la compensació dels dividends als seus , amb un marge de beneficis al voltant del 12 % i un nivell d'inversions molt baix.

La bona estabilitat econòmica que hem transitat durant el període 2014-2021, s'ha vist reduïda considerablement durant l'any 2022, amb l'augment dels preus de les matèries primeres i el sobre cost de la factura energètica que ha augmentat en +1,5 milions d'euros/any, fet que ha impactat en els ingressos anuals deixant-los en una previsió de beneficis nets 791.968 €, després de reduir considerablement les inversions que s'havien previst durant l'any 2023. El més preocupant és que al 2024 no es podrà mantenir la mitjana anual d'inversions dels 3,25 M€ que es venien realitzant.

Que cal fer a partir d'ara?

Segons l'IPC a Catalunya (l'IDESCAT) (1), el període que va del gener del 2014 al desembre del 2022, l'índex de preus ha estat d'un 16,2%, sense que aquest increment hagi repercutit en la factura de l'aigua.

<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=conj&n=10261&col=1>

Com Observatori de l'Aigua de Terrassa creiem que cal revisar l'actual estructura tarifària per adequar-la a les necessitats reals del servei perquè Taigua continuï essent sostenible econòmica i financerament i pugui d'assolir tots els reptes definits en les Línies Estratègiques del Servei.

Com OAT sempre vetllarem perquè qualsevol proposta increment de tarifes de l'aigua vagi prèviament acompanyada de la informació que acrediti la seva necessitat i s'obri un debat participatiu i de corresponsabilitat ciutadana sobre aquest tema. El juliol de 2018 el Ple de l'Ajuntament va aprovar el Reglament de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT) on es concretava la voluntat de millorar la governança de l'aigua amb la definició i regulació d'aquest espai de participació que ha de promoure, entre altres, una nova cultura participativa ciutadana en la gestió del cicle integral de l'aigua a Terrassa.

Tal com es defineix en les **Línies Estratègiques del Servei d'Abastament de l'Aigua a Terrassa aprovat en el Ple de l'Ajuntament de Terrassa el dia 30 d'abril del 2021**(2), punt 3.1, "*els 4 objectius imprescindibles per assolir la consolidació d'un servei públic d'abastament d'aigua de qualitat, ha de perseguir l'excel·lència en diverses direccions:*

- 1. En el seu objectiu material és la triple garantia: de quantitat, de qualitat i de servei.*
- 2. En el seu objectiu social d'assegurar el dret a l'aigua en el seu àmbit, i la transparència informativa i educar per a la nova cultura de l'aigua.*
- 3. En el seu objectiu ambiental d'ús eficient de l'aigua*
- 4. En el seu objectiu econòmic, la sostenibilitat, basada en l'equilibri planificat entre costos i ingressos i en l'ús eficaç i eficient dels recursos.*

Aquesta consolidació s'ha d'assolir amb un conjunt de decisions ordenades i escalonades en el temps que permetin, en primer lloc, la consolidació de Taigua amb la seva progressiva desvinculació del règim transitori acordat amb l'anterior contractista, amb l'assumpció dels corresponents instruments propis, i la concreció dels elements bàsics de gestió i relació entre el govern municipal i Taigua.

Un dels elements essencials és el Pla Econòmic i Financer, que contempla els costos del servei, les inversions necessàries per a l'assoliment dels objectius de qualitat, i el sistema tarifari que garanteixi, alhora, l'equilibri econòmic, i la garantia del dret a l'aigua dels col·lectius que ho necessitin."

(2) https://taigua.cat/wp-content/uploads/2021/12/Linies_estrategiques_vf.pdf

Per tots aquests motius, l'OAT proposem acordar un **Pacte de Ciutat en defensa de la gestió pública de l'aigua a Terrassa** al qual es sumin la totalitat dels partits polítics de la ciutat, amb o sense representació al Consistori:

- Cal un compromís de tots els partits polítics de la ciutat per afrontar les dificultats del moment actual i assegurar el blindatge econòmic i social del servei d'abastament de l'aigua a la nostra ciutat.
- Demanem als partits polítics que no utilitzin com a moneda de canvi la gestió pública de l'aigua a la nostra ciutat en les eleccions municipals del maig 2023.
- Volem un compromís dels partits polítics que aconseguixin representació en el Ple de l'Ajuntament de la nostra ciutat perquè facin tot el possible per blindar la gestió pública del cicle integral de l'aigua, concretant els elements bàsics de gestió i relació entre el govern municipal i Taigua, amb un Contracte Programa que defineixi els mitjans i recursos que es dota a Taigua per poder assolir els objectius assenyalats, amb la mínima burocràcia possible.
- La implantació d'un sistema d'indicadors de verificació i retiment de comptes de tota la gestió del servei que garanteixi la seva transparència i el bon govern.
- Desvinculació total dels contractes del règim transitori que es van signar amb Mina-Agbar l'any 2018, que penalitzen els resultats de Taigua, perquè finalitzin definitivament a finals del 2023.
- Que els comptadors d'aigua formin part, com un element més, del servei d'abastament que gestiona Taigua durant aquest any 2023.
- Volem que s'aprovi la creació d'uns Fons de Solidaritat per fer front a les despeses de les factures impagades, o altres, de famílies en situació de vulnerabilitat d'acord amb la Llei 24/2015, per definir si anirà a càrrec de l'Administració Local o de la EPEL Taigua.
- Promoure una campanya informativa dels ajuts socials i bonificacions existents de Taigua i de l'ACA (Tarifa Social Taigua, cànon social ACA -bonificació per trams Taigua i ACA) perquè la ciutadania de Terrassa els pugui conèixer i si puguin acollir.

Adhesions: